

คู่มือการเทียบเคียงมูลค่าเพื่อประเมิน SROI โครงการยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2567

1. ผู้รับประโยชน์ (Stakeholder/User) ระดับองค์กร กลุ่ม หรือบุคคล ประกอบด้วย

- 1.1 กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ ได้แก่ คนในชุมชนพื้นที่ ผู้ประกอบการ/กลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชน นักศึกษา (วิศวกรสังคม)
- 1.2 ผู้สนับสนุนทุนและผู้ดำเนินการ ได้แก่ มหาวิทยาลัย อาจารย์บุคลากรผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ นักศึกษา (Social lab)
- 1.3 ภาคีเครือข่าย หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีพันธกิจเกี่ยวข้องหรือเข้าร่วมสนับสนุนโครงการ เช่น องค์กรปกครองท้องถิ่น

2. มูลค่าทรัพยากรป้อนเข้า (Input) ประกอบด้วย

- 2.1 งบประมาณโครงการ
- 2.2 In-cash คือ การร่วมสนับสนุนเงินทุน จ่ายเงินร่วมเข้าโครงการ
- 2.3 In-kind คือ ทรัพยากรหรือป้อนเข้าที่ถูกใช้ไปในโครงการ ที่ไม่ใช้การร่วมลงทุน เช่น

มูลค่าป้อนเข้า	รายการอ้างอิงเทียบเคียงมูลค่า
1. การเข้าร่วมกิจกรรม (In-kind)	1. ค่าเสียโอกาสรายได้ (ค่าแรงขั้นต่ำ ปี 2567 นครราชสีมา 352บาทต่อวัน) 2. ค่าเดินทาง 30 – 200 บาท/ครั้ง
2. วัสดุอุปกรณ์ ไฟฟ้า สถานที่ (In-kind)	1. ค่าใช้บริการห้องประชุมปรับอากาศ 60 ที่นั่ง 5,000 บาทต่อวัน https://drive.google.com/file/d/1TA-TjRNpmx4DO_yg-5SzUeE8hMNjWLL6/view (เอกสารแนบท้ายประกาศม.ราชภัฏนครราชสีมา ที่ 51/2564 เรื่อง การใช้สถานที่ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ห้องประชุม 36.02.06) 2. ค่าธรรมเนียมการใช้สถานที่ (ไม่มีเครื่องปรับอากาศ) 2,500 บาทต่อวัน (อาคาร 36 ชั้น1)

3. มูลค่าผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลง (Outcome) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้รับประโยชน์ ในมิติความยั่งยืน ประกอบด้วย

3.1 ด้านเศรษฐกิจ (Economic) เช่น

มูลค่าผลลัพธ์	การอ้างอิงเทียบเคียงมูลค่า
1. กำไรที่เพิ่มขึ้น (กำไร = รายได้ – ต้นทุน)	1. การศึกษา/ประเมินความเป็นไปได้โดยผู้รับผิดชอบโครงการ เช่น 2,500 บาท/เดือน 2. สัมภาษณ์ผู้รับผลประโยชน์
2. ประหยัดต้นทุน/ลดรายจ่าย (ต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ลดลง)	

3.2 ด้านสังคม (Social) เช่น

มูลค่าผลลัพธ์	การอ้างอิงเทียบเคียงมูลค่า
1. เกิดความรู้ทักษะ	1. หลักสูตร อบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ เชิงคุณภาพ (ภาคสนาม) 2,200 บาท http://bsris.swu.ac.th/research_q/regis.htm 2. หลักสูตร Collaborations at Work (ทักษะการประสานความร่วมมือ) 4,500 บาท https://productivity.ftpi.or.th/event/2485/ 3. หลักสูตร สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ทักษะ Coaching 4,300 บาท https://www.ftpi.or.th/event/47305 4. Sharpening Your Logical Thinking (ลับคมคิด พัฒนาความคิดเชิงตรรกะ) หรือ Design Thinking for Innovative at Work (กระบวนการออกแบบความคิดเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมในงาน) หรือ Innovation Management in the Organization (สร้างนวัตกรรมในองค์กร) 4,500 บาท https://productivity.ftpi.or.th/event/2558/ หรือ https://productivity.ftpi.or.th/event/1776/ หรือ https://productivity.ftpi.or.th/event/2677/ 5. หลักสูตร นวัตกรรมอาหารแปรรูปอาหาร 1,800 บาท https://ifrpd.ku.ac.th/news/ข่าวประชาสัมพันธ์/ประชาสัมพันธ์หลักสูตรฝึกอบรม-วิชาการ-นวัตกรรมอาหารแปรรูปอาหาร-innovative-food-processing- 6. หลักสูตรแปรรูปอาหารเพื่อยืดอายุการเก็บ 2,100 บาท https://ttc.ifrpd.ku.ac.th/index.php/training-service-menu/41-ttc-course/academic-course.html 7. หลักสูตร การผลิตพืชตามระบบมาตรฐาน GAP 1,200 บาท https://kps.ku.ac.th/v8/index.php?option=com_attachments&task=download&id=75 8. หลักสูตรปุ๋ยอินทรีย์ฯ ม.เกษตรศาสตร์ 2,900 บาท https://agri.kps.ku.ac.th/News/newsagri/NewsSeminar/2561-02-19-001.pdf 9. หลักสูตรอบรมเพาะเห็ดเศรษฐกิจเชิงลึกจาก บจก.ไอฟาร์ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด 3,000 บาท https://www.ifarm.co.th/mushroom-cultivation-tranining/ (เพิ่มเติมอ้างอิง)
2. ความสัมพันธ์อันดี ความร่วมมือภาคีเครือข่าย	1. ค่าใช้จ่าย โครงการเชื่อมสัมพันธ์ชุมชน ม.สงขลานครินทร์ 18,800 บาท http://scc.surat.psu.ac.th/web/uploads/files/KOPSU2.pdf
3. ชุดข้อมูลแนวทาง ต้นแบบ การพัฒนา	1. ค่าใช้จ่าย โครงการจัดทำแผนชุมชนจาก อบต.รอบเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 25,400 บาท https://www.robmuang101.go.th/downloadfile-55.html

มูลค่าผลลัพธ์	การอ้างอิงเทียบเคียงมูลค่า
ชุมชน/ธุรกิจชุมชน/ศูนย์การเรียนรู้ (ตำบล)	
4. แผนพัฒนาชุมชน/ธุรกิจชุมชน/ศูนย์การเรียนรู้ (ตำบล)	
5. ความเข้มแข็งภายในสมาชิกชุมชน/กลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจ/ศูนย์การเรียนรู้	1. ค่าหุ้นสมาชิก 500 บาท/ต่อ อย่างน้อย 10 คน https://suphanburi.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/67/2022/08/แนวทางการจัดตั้งกลุ่มสัมมาชีพ.pdf 2. ค่าใช้จ่าย กิจกรรมจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ 8,700 บาท https://khonkaen.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/7/2021/09/300-90-จัดตั้งกลุ่มอาชีพ.pdf
6. การถ่ายทอดขยายผลฯ เป็นแหล่งเรียนรู้	1. อัตราค่าสมนาคุณวิทยากร ที่ไม่เป็นบุคลากรของรัฐจากระเบียบกระทรวงการคลัง ฯ 1,200 บาทต่อชม. https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/method_traning_of_finance_2555.pdf
7. สุขภาพดีขึ้น ลดการเจ็บป่วย	1. ค่าเสียโอกาสรายได้ (ค่าแรงขั้นต่ำ ปี 2567 นครราชสีมา 352บาทต่อวัน) + ค่าเดินทาง 30 – 200 บาท/ครั้ง 2. ลดงบประมาณการดูแลรักษาผู้ป่วย (เพิ่มอ้างอิง)
7. การสร้างความตระหนักรู้ อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี	1. ค่าใช้จ่าย Website แพ็คเกจ ต่ออายุปีถัดไป 3,000 บาท https://www.orange-thailand.com/service_WebDesign-Portfolio.php?type=Business 2. ค่าใช้จ่าย Page Facebook 3,500 บาทต่อเดือน https://deemarketingth.com/fb-service/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjw_-GxBhC1ARIsADGgDjtL2TEL53ZAtDYuTOyb1uploH__ca1ACRmp2nbCHjNlVdAVcYdNcVAaApFGEALw_wcB 3. งบประมาณ การจัดการกิจกรรมโครงการ ของอบต. (เพิ่มอ้างอิง)

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) เช่น

มูลค่าผลลัพธ์	การอ้างอิงเทียบเคียงมูลค่า
1. ลดการใช้ทรัพยากรกระดาษจากการใช้ฐานข้อมูล	1. ค่าใช้จ่ายกระดาษและหมึกพิมพ์ จำนวนหน้า A4 หน้าละ 1 บาท
2. อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	1. อัตราราคางานต่อหน่วย งานปลูกป่า 4,230 บาทต่อไร่ งานบำรุงป่า (อายุ 7 – 10 ปี) 540 บาทต่อไร่ https://cloud.forest.go.th/s/4pMS5ZjtNBZAqXS
3. นำขยะของเหลือกลับมาใช้ประโยชน์ / ลดค่าใช้จ่ายจัดการขยะ	1. อัตราการเก็บขนมูลฝอยเป็นครั้งคราว 150 บาทต่อลูกบาศก์เมตร https://webportal.bangkok.go.th/bangkapi/page/sub/8557/การเก็บขนมูลฝอย#:~:text=1.%20เก็บขยะมูลฝอยทั่วไป,เมตรๆ%20ละ%202%2C000%20บาท
4. ลดการใช้สารเคมี	1. ต้นทุนการใช้สารเคมี (เพิ่มอ้างอิง)

4. ผลกระทบกรณีฐาน (Base Case Scenario) หรือการปรับมูลค่า

4.1 % Deadweight หรือ ผลลัพธ์ส่วนเกิน หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้แม้ไม่มีโครงการหรือหน่วยงานอื่นใดอาจเกิดจากองค์ความรู้เดิมของชุมชน หรือสภาพแวดล้อมช่วยให้ดีขึ้นได้เองในอนาคต หรือมีความสัมพันธ์อันดี (MOU) ระหว่างกันอยู่แล้ว เช่น

4.1.1 กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ทักษะเดิม 5-10%

4.1.2 อาจารย์ผู้ดำเนินงานโครงการ มีความรู้ทักษะเดิม 40%

4.1.3 มหาวิทยาลัยและชุมชนหรือหน่วยงานภาคีมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน กรณีมี MOU 50% กรณีไม่มี MOU 10-20%

4.2 % Attribution หรือ ผลจากปัจจัยอื่น (Attribution) หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยอื่นร่วมด้วยไม่ได้มาจากโครงการเท่านั้น เช่น มีหน่วยงานอื่นที่เข้ามามีบทบาทร่วม

4.3 % Displacement หรือ ผลลัพธ์ทดแทน หมายถึง ผลลัพธ์เชิงบวกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มหนึ่งแต่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอีกกลุ่มหนึ่ง

4.4 % Drop off หรือ อัตราการลดลงของผลประโยชน์ หมายถึง ผลลัพธ์จะมีแนวโน้มลดลงเมื่อระยะเวลาผ่านไป

หมายเหตุ

1. % การใช้หรือได้รับประโยชน์ หมายถึง ระดับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามมูลค่าผลประโยชน์ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคีต่าง ๆ โดยอาจเข้าร่วมกิจกรรมในระดับที่แตกต่างกัน และนำผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลงนั้นไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับมากน้อยแตกต่างกัน

ดังนั้น % การใช้หรือได้รับประโยชน์อาจแตกต่างกันตามบริบทแต่ละโครงการ ข้อตกลงหลักเกณฑ์ แนวทางเบื้องต้น ไม่น้อยกว่า 25% ดังนี้

ผู้รับประโยชน์	โครงการ Social Lab	โครงการวิศวกรสังคม	หมายเหตุ
อาจารย์ผู้ดำเนินโครงการ	100%	70%	พิจารณาวัตถุประสงค์ โครงการและบทบาท หน้าที่ของผู้รับประโยชน์
นักศึกษา	50%	80%	
ภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนา	25-50% (คำแนะนำ 30%)	25-50% (คำแนะนำ 30%)	พิจารณาความสอดคล้อง พันธกิจหน่วยงานภาคีและ ผลลัพธ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. การเพิ่มขึ้นของกำไร หรือ การลดลงของต้นทุน ของผู้ประกอบการชุมชน/กลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชน ในปีถัดไป หลังสิ้นสุดโครงการ (ปี 2568) โดยวิธีการศึกษาความเป็นไปได้การลงทุน (Feasibility Study) หรือ ประเมินโดยผู้รับผิดชอบโครงการ หรือประมาณการโดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการฯ ระบุข้อมูลได้ 2 รูปแบบ

2.1 ระบุข้อมูลเฉพาะ Outcome เช่น ประมาณการกำไร 30,000 บาทต่อปี (เฉลี่ย 2,500 บาทต่อเดือน) ซึ่งเป็นรายได้หักต้นทุน จึงไม่มีการระบุในส่วน Input

2.2 ระบุข้อมูลทั้งต้นทุนในส่วน Input และ รายได้ (ยอดขาย) ในส่วน Outcome เช่น

2.2.1 ระบุ Input คือ ต้นทุน 40 บาทต่อชิ้น จำนวน 100 ชิ้น $40 \times 100 = 4,000$ บาทต่อเดือน

2.2.2 ระบุ Outcome คือ ราคาขาย 50 บาทต่อชิ้น จำนวน 100 ชิ้น = 5,000 บาทต่อเดือน

โดยมูลค่าทั้ง 2 ส่วน จะถูกนำไปรวมในตอนท้ายของการประเมิน